

OBSAH	
EDITORIAL	107
RECENZE	
Jan Knop: Trochu víc než recenze na jednu knihu (o rodinných konstelacích B. Hellingera)	108
Zbyněk Vybíral: Poněšického přesahy v „malé psychosomatice“	111
ZRNĚNÍ (2)	
Zdeněk Rieger: JAK jsem mohl... / Kdo z nás je medem médií? / Máme nový výbor / „Knížka o radosti“	113
MINIPOVÍDKA	
Daniela Doubková a Jiří Drahotka: Ty, Sylvo... ..	115
ESEJ	
Prokop Remeš: Zenové koány a teorie komunikace	119
TEORIE	
Michal Pernička: Setkání v psychoterapii	122
Ladislav Grygar: Těžký pacient ve skupinové analytické psychoterapii (dokončení z minulého čísla)	124
Z HISTORIE (A SOUČASNOSTI) PSYCHOTERAPEUTICKÉ PRAXE	
Martina Pilařová: Inspirace pro dětskou psychoterapii v České republice	131
Virginia Satirová: Terapeutova role a techniky (dokončení z minulého čísla) ...	137
Josef Zvoníček: Fobie nebo strach?	140
Věra Müllerová: Terapeutický klub alias skupina S	143
PSYCHOSOMATIKA	
Vladislav Chvála, Ludmila Trapková: Je integrace psychoterapeutických zkušeností do somatických oborů možná?	145
Ad, GLOSÝ, Z DOPISŮ	
Lenka Gazdová: Když má člověk sedmdesát / J. Poněšický: ad Stanislav Kratochvíl / J. Šturma: Glosa k Zrnění / J. Zvoníček: Mějme odvahu vzdát se vědění	150
OHLÉDNUTÍ	
Ladislav Nykl: Třetí světový psychoterapeutický kongres ve Vídni	153
Zbyněk Vybíral: Mezinárodní psychoterapie mezi mezinárodními filmy a Pyrenejemi	154
Stanislav Kratochvíl: Vzpomínka na profesora Ondřeje Kondáše	159

Uzávěrka 48. čísla byla 23. 8. 2002. Vychází čtvrtletně v nákladu 850 výtisků. Příspěvky přijímáme na disketách nebo jako přiložené e-mailové soubory (nejlépe v rtf formátu nebo ve Wordu). Šéfredaktor PhDr. Zbyněk Vybíral. Redakční rada: PhDr. Dana Dobiášová, MUDr. Vladislav Chvála, Mgr. Michal Miovský, PhDr. Zdeněk Rieger, MUDr. David Skorunka, PhDr. Antonín Šimek. Objednávky přijímá redakce: Zbyněk Vybíral, Tomkova 139, 500 03 Hradec Králové, tel. 495 515 506, e-mail: zbynek.vybiral@tiscali.cz, www.studovna.cz/konfrontace. Předplatné ročníku 2002: 252 Kč, při zaslání na Slovensko a jinde do zahraničí 392 Kč (v ceně je zahrnuto poštovné). Obálka Radoslav Pavlíček. Sazba, litografie a tisková příprava Nakladatelství ATD Hradec Králové, tel. +420 604 871 318, e-mail: atd.hk@seznam.cz. Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s. ISSN 0862-8971

EDITORIAL

Ego-torial

Úvodní přednáška letošního vídeňského kongresu psychoterapeutů (více o něm ve dvou příspěvcích v tomto čísle) se jmenovala „Konec egománie“. Podle řečníka, německého psychoanalytika Richtera, se drolí kult ega; lidé znovu vyhledávají blízkost, vztahy; nejsou již tolik egoističtí. (Nevím, zda přání není otcem myšlenky. V každém případě Richter vidí svět jinak než, dejme tomu, přední analytik kultury Lipovetsky.) Psychoterapie by měla více zkoumat „my“ - kvalitu soužití a spíše se odklonit od analytického pitvání vypreparovaného „já“. Richter, což bylo sympatické, upozornil ovšem i na velmi snadné korumpování naší sociální senzibility, našeho soucitu s druhými - ostatně tímto směrem ukazoval už Schopenhauer. Potlačte své ego, ale dejte pozor, kdo chce využít a zneužít vašeho náhle rozšířeného citění.

O 3 dny později mluvila Hanna Biran z Tel-Avivské univerzity o *shahidech*, palestinských martyrech. Extrémní sociální narcismus, pěstovaný v komunitě, je vede ke zbožštění ego-ideálu. Takový ideál pak zničí reálné ego - včetně pudu sebezáchovy, mateřských instinktů apod. Martyr rozmetá sám sebe, přemění se v desítky smrtících šrapnelů - jen aby zabil co nejvíce bezvěrců, nepřátel, Židů. Drolit své ego? V zájmu čeho? V zájmu „my“? Co když právě toto „my“ je nemocné, co když zešílelo až k patologní zášti? Drolit své ego, dobrá. Ale do jakých kousků, jakých šrapnelů? Terapeutka řekla: do lásky k bližním. Dodal bych: na prvním místě do lásky a úcty k životům. Včetně lásky k životu vlastnímu.

Ale to jsme přece kruhem nazpět u ego-kultu! Možná bychom na to měli jinak. Shodneme

se, že terapeut nemá být egoistický, nemá být narcistní. Shodneme se, že nezdravou sebe-lásku nemá posilovat v druhém. Má kultivovat prostor setkání (viz v tomto čísle článek Perničkův). A stop. Na dalším se neshodneme tak snadno.

Možná se ego-mánie a kult ega opravdu drolí. Vidím s tím ale spojeny i další nebezpečné, riskantní jevy: ztrátu sebe-vědomí, vytrácení se exkluzivity (výlučnosti a jedinečné charakterizace na úkor průměrnosti), rozpouštění svéráznosti, čím dále těžší žít pro ty, kdo se budou chtít - egocentricky odlišovat. A také: zda to drolení silných eg nepřipravuje půdu pro to, že brzy již bude méně nekonformních, názorově silných, svými postoji opravdu výrazných osobností: svérázných, výlučných, s postoji mnohde a často neslučujícími se s postoji většiny.

Dvě ega spojená s Konfrontacemi dospěla k padesátce. 23. září oslavuje padesátiny Vladislav Chvála, člen redakční rady a pravidelný autor tohoto časopisu. 25. října chystá oslavu Mirek Huptych, spojený s Konfrontacemi (a nejen s nimi) kolážemi. A než vyjde letošní čtvrté číslo, bude pětapadesát Zdeňku Riegrovi. (26. listopadu.)

A tak mě napadá, že by si mohli trochu kultu všichni tři užít, jistě ani jeden z nich nepropadne zbožněním vlastního ideálu. A přeju jim, ať se nedrolí. Kdybyste jim chtěli popřát, zde jsou jejich elektronické adresy: chvala.vladislav@iol.cz a huptych@seznam.cz a zde.rieger@worldonline.cz

Kult eg? Nebojím se silné osobnosti obdivovat a povzbuzovat je. A také chci vytvářet prostor pro tvořivost, odvahu i odlišnost dalších. (Viz mini-povídka Doubkové.) Buďme prospěšní druhým, nejenom sobě. Pak mohu s klidným svědomím dodat: ego-mánie neego-mánie.

Zbyněk Vybíral, 27. srpna 2002